

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a 2008. év november hó 26. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette az alábbi

Í T É L E T E T :

A magánokirat-hamisítás vétsége miatt a vádlott ellen folyamatban büntető ügyben a Fejér Megyei Bíróság 2008. év március hó 18. napján kelt 1.Bf.309/2007/10. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A vádlott bűnös bűnsegédi minőségben elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében (Btk. 276. § és Btk. 21. § (2) bekezdés). Ezért a bíróság **megrovásban** részesíti.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Dunaújvárosi Városi Bíróság 2007. év szeptember hó 18. napján kelt 12.B.431/2006/4. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki magánokirat-hamisítás vétségében, mint bűnsegédet, ezért őt megrovásban részesítette. Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, ellene a vádlott védője jelentett be fellebbezést felmentésért.

A Fejér Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2008. év március hó 18. napján kelt 1.Bf.309/2007/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztatta, a vádlottat a bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének vádjától felmentette.

A másodfokú bíróság határozatával szemben az ügyész jelentett be fellebbezést bűnösség megállapítása érdekében, melyet írásban utóbb azzal indokolt, hogy a másodfokú bíróság anyagi jogszabálysértéssel hozott felmentő rendelkezést, amikor a vádlottat bizonyítottság hiányában mentette fel az ellene emelt vád alól. Az elsőfokú ítélet megváltoztatását a másodfokú eljárásban felvett bizonyítás nem támasztotta alá, a megyei bíróság az ítélet kihirdetésekor maga is utalt a megalapozott elsőfokú tényállásra. Indítványozta ezért, hogy a harmadfokú bíróság

a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a bűnösség megállapítása mellett intézkedést alkalmazzon a vádlottal szemben.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.363/2008/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - mely a vádlott részbeni ténybeli beismerésén és helytálló mérlegelésen alapul - a másodfokú bíróság is megalapozottnak tartotta, azt semmiben nem pontosította és nem egészítette ki. Csak az indokolás körében fejtette ki azt az álláspontját, hogy a vádlotti védekezést annak ellenére is mindenben elfogadhatónak tartotta, hogy a tanú nem változtatta meg azt a vallomását, mely szerint a szükséges adatokat az ügyfelektől kapott információk alapján írta be a rovatokba és az ügyfelek olyan nyomtatványokat írtak alá, amelyek már ki voltak töltve. Ebből a másodfokú bíróság azt a téves jogkövetkeztetést vonta le, hogy ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a vádlott tudott volna a más eljárásban elítélt által intézett konkrét kölcsönre vonatkozó szabályok mibenlétéről, továbbá arról, hogy a hiteligénylés során az ügyintéző által benyújtott iratok hamis, valótlan adatokat tartalmaztak volna.

A harmadfokú nyilvános ülésen az ügyész fellebbezését az átiratban foglalttal egyezően fenntartotta. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság a vádlotti védekezésre tekintettel téves következtetést vont le, amikor ítéleti bizonyossággal nem látta megállapíthatónak a vádlott tudattartalmát a más eljárásban elítélt által benyújtott iratok valótlanúságára vonatkozóan.

A vádlott védője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta tekintettel arra, hogy az ügyészi fellebbezés a Fejér Megyei Bíróság határozatát alaptalanul támadja.

A vádlott az utolsó szó jogán kijelentette, hogy a szerződésben szereplő adatokat nem ő írta rá a lapra.

A Fővárosi Ítéltábla az ügyészi másodfellebbezés felülbírálata során elsőként azt vizsgálta, hogy a büntetőeljárási törvény lehetővé teszi-e az ügyben a másodfokú bíróság ítélete elleni jogorvoslat benyújtását, van-e helye harmadfokú eljárásnak. Megállapította, hogy a Fejér Megyei Bíróság felmentette a Dunaújvárosi Városi Bíróság által elsőfokon bűnösnek kimondott vádlottat, ezért a Be. 386. § (1) bekezdés b./ pontja alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek volt helye.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 387. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel támadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első-, és másodfokú bírósági eljárást bírálta felül, abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az eljáró bíróságok betartották-e, és vizsgálta azt is, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e? Megállapította, hogy az eljáró bíróságok az eljárási szabályok betartásával folytatták le az eljárásukat. A történeti tényállást helyesen, a Be. 351. § (2) bekezdés a-d./ pontjában írt hibáktól és hiányosságoktól mentesen állapította meg az elsőfokú és a

másodfokon eljáró Fejér Megyei Bíróság. A harmadfokú bíróság mindenben egyetértett a másodfokú bíróságnak az ügyészi perorvoslatban is idézett azon megállapításával, hogy *„a városi bíróság ítéletének tényállása megalapozottnak bizonyult, így irányadó a felülbírálat során (Be. 351. § (1) bekezdés)”* (2. oldal utolsó bekezdés). E megállapításból azonban nem következik a másodfokú ítélet 3. oldal utolsó bekezdésében a vádlott tudattartalmára vonatkozó megállapítás, mely szerint *„ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, hogy a vádlott tudott volna arról, hogy a más eljárásban elítélt által intézett konkrét kölcsönre vonatkozó szabályok melyek voltak, hogy annak igénylése során a más eljárásban elítélt által benyújtott iratokon hamis, valótlan adatok szerepeltek volna”*. Ugyancsak nem következik a másodfokú ítélet legutolsó bekezdésében írt azon megállapítás sem, hogy a vádlottal szemben nem volt bizonyítható a terhére rótt bűncselekmény elkövetése, mert ezek szögesen ellentétben állnak a megalapozott tényállással.

A tényállás alapjául szolgáló, a vádlott által aláírt okiratok szerint - nyomozati iratok 15. és 23. oldalán található gyorskölcsönt igénylő lap, valamint áruvásárlási és szolgáltatási kölcsönszerződés - a vádlott arra vállalt kötelezettséget, hogy az OTP által biztosított kölcsönből a Bt.-től vásárolja meg a nyílászárókat. Erre a körülményre - ahogyan erre az elsőfokú ítélet a 3. oldal első bekezdésében helyesen hivatkozott - a más eljárásban elítélt hitelügyintézés során felhívta a figyelmét. A másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás, mely során a Fejér Megyei Bíróság ismételten meghallgatta a más eljárásban elítéltet, nem hogy cáfolta, hanem alátámasztotta az elsőfokú bíróság megállapítását. E szerint a más eljárásban elítélt által kitöltött igénylőlapot és kölcsönszerződést az előbbiek tudatában írta alá a vádlott.

A másodfokú ítélet ellen benyújtott ügyészi fellebbezés emiatt alapos, a Fellebbviteli Főügyészség észrevétele helytálló, a másodfokú bíróság határozatának jogszabály téves alkalmazásában megnyilvánuló hibája a megalapozott tényállásra tekintettel hatályon kívül helyezés nélkül harmadfokon orvosolható volt.

A Btk. 276. §-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségét az követi el, *aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűntetésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot használ*. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt, a vádlott által aláírt áruvásárlási kölcsönszerződés hamis tartalmú volt, mert a vádlottnak nem állt szándékában nyílászárókat vásárolni a Bt.-től, ilyen adásvételi szerződés megkötésére nem került sor. A másodfokú bíróság ítéletének 2. oldal 6. bekezdésében írtakból is az következik, hogy az áruvásárlási kölcsön helyett a vádlott valójában pénzkölcsönhöz jutott, melyet belátása szerint használt fel. Az ügy elbírálása szempontjából azért nincs jelentősége annak, hogy ezt valóban nyílászáró vásárlására használta fel, mert az adásvételt - a szerződésben foglaltakkal ellentétben - nem a Bt.-vel, hanem más eladóval kötötte meg.

A vádlott által aláírt szerződés felhasználása került a más eljárásban elítélt közvetítésével, aki azt az OTP-hez eljuttatta annak igazolásául, hogy az általa

működtetett Bt. és a vádlott nyílászárók adásvételére kötött szerződést. A cselekmény elbírálása szempontjából nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a gyorskölcsön igénylő lapon és a kölcsönszerződésen levő rovatokat nem a vádlott, hanem a más eljárásban elítélt töltötte ki. A vádlott ezért a magánokirat-hamisítás vétségét a sértett cselekményéhez kapcsolódóan, mint a Btk. 21. § (2) bekezdése szerinti (fizikai) bűnsegéd követte el.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság helyesen sorolta fel az irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket, melyeknek figyelembevételével a vádlottal szemben kiszabható legenyhébb jogkövetkezményt alkalmazta. Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ezért a harmadfokú eljárásbani bűnösség megállapításakor is figyelemmel kellett lenni a Fővárosi Ítéltáblának a Be. 354. § (1) bekezdésében írtakra, vagyis *az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetést, illetve büntetés helyett alkalmazott intézkedést súlyosítani csak akkor lehet, ha a terhére fellebbezést jelentettek be (súlyosítási tilalom)*. Az előbbiekből következően a harmadfokú bíróságnak nem volt módja sem az alkalmazható legenyhébbnél enyhébb, de súlyosabb jogkövetkezmények alkalmazására sem a vádlottal szemben. A Be. 398. § (1) és (2) bekezdése alapján a Fejér Megyei Bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlott bűnösségét magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg, melyet mint bűnsegéd követett el. E cselekményért a vádlottat a Btk. 71. § (1) bekezdése alapján, a Be. 330. § (2) bekezdés b./ pont második fordulatra figyelemmel megrovásban részesítette, melyet a harmadfokú nyilvános ülésen fogatosított.

Budapest, 2008. év november hó 26. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.	Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.	Máziné dr. Szepesi Erzsébet s.k.
tanács elnöke	előadó bíró	bíró

A Fejér Megyei Bíróság az 1.Bf.309/2007/10. számú ítélete a vádlottal szemben a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.169/2008/5. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2008. év november hó 26. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő